

Boverket
Box 534
371 23 Karlskrona

Remiss om Boverkets förslag till föreskrifter om säkerhet vid användning av byggnader.

Er beteckning: dnr 30/2022

Sammanfattning

Länsstyrelsen anser att Boverkets förslag med färre regler formulerade som funktionskrav i en ny regelmodell i huvudsak är ändamålsenlig. Reglerna presenteras överskådligt och tydligt. Regelmodellen i sin nuvarande utformning förutsätter dock att det utarbetas standarder av branschen. Det är oklart om dessa standarder blir enkelt tillgängliga och om de förutsätter något krav på betalning. Länsstyrelsen anser att denna brist behöver avhjälpas.

Synpunkter på författningsförslag

Författningsförslaget består av 3 kapitel med varierande antal paragrafer. Kapitel 1 avhandlar övergripande bestämmelser, kapitel 2 reglerar hur olika risker vid användning ska beaktas och kapitel 3 reglerar säkerhetsfrågor vid ändring av byggnader. Länsstyrelsen har valt att enbart kommentera några bestämmelser i kapitel 1 som bedöms vara av principiellt intresse.

Kapitel 1, övergripande bestämmelser

Föreskriften om projektering och utförande (1 kap 8 §) innebär att projekteringen ska dokumenteras, men det framgår inte om projekteringen ska dokumenteras i pappersformat, arkivgodkänt elektroniskt format eller i annat digitalt format. Det framgår inte heller av bestämmelsen om, eller hur, arkivering ska ske och om byggherren är ansvarig för arkiveringen eller om handlingarna förutsätter en ansvarig arkivmyndighet.

Länsstyrelsen anser att regelverket behöver förtydligas gällande arkivskyldighet för dokumentationen. Skälet till att förtydligandet behövs är att förutsättningar för ett tillsynsingripande förutsätter att byggnadsnämnden kan avgöra om kraven i en föreskrift har följts.

Byggnaden ska enligt regeln 1 kap 8 § projekteras på ett "fackmässigt" sätt. Begreppet "fackmässigt" används också i efterföljande bestämmelse om utförande (1 kap 9 §). Begreppet "fackmässigt" är av central betydelse då det också används i regelverket som en förutsättning för användandet av "tillförlitliga metoder". Enligt Boverkets uppfattning (s.37) kopplas "fackmässighet" avsiktligt inte till någon utbildning eller certifiering utan beror på sakområdets och åtgärdens komplexitet.

Länsstyrelsen menar att begreppet "fackmässighet" behöver en tydligare och mer stringent definition för att regelverket i den del där begreppet används ska bli ändamålsenligt.

Allmänna synpunkter

Det är grundläggande att riksdag och regering via de myndigheter som regeringen bestämmer avgör hur regler som ska följas utformas. Föreskrifter som har betydelse för att tillgodose hur allmänna intressen ska tas till vara, bör ha anvisningar och råd som ska vara allmänt tillgängliga t.ex. genom en utökad vägledning med exempel på hur kraven kan uppfyllas. Att anvisningarna och råden i sig inte är normgivande kan tydliggöras i vägledningen. Om standarder krävs för att verifiera att samhällets krav uppfylls behöver dessa tillhandahållas utan kostnad för den som ska tillse att samhällskraven uppfylls.

Tillsyn och tillsynsvägledning

Kontrollen av att regelverket följs kommer ska ske i efterhand genom tillsyn, vilket kan föranleda krav på rättelse i efterhand för byggherren. Länsstyrelsen anser att Boverket behöver beakta att behovet av tillsynsvägledning med det nya regelverket kan bli omfattande och att vägledningsinsatser genomförs av Boverket. Särskilt allmänna intressen bör ges erforderligt utrymme i vägledningsarbetet.

I övrigt avstår länsstyrelsen att lämna synpunkter på förslaget.

Bakgrundsinformation

Boverkets byggregler (BBR) ska ersättas av nya byggregler benämnda möjligheternas byggregler. De nya reglerna ska ha färre regler med korta bindande föreskrifter formulerade som funktionskrav. I problembeskrivningen (s.21) av gällande regelverk (BBR), anges att utformningen kritiserats av samhällbyggnadsbranschen för att vara oförutsägbart, omfattande och kostnadsdrivande. Hur reglerna strukturerats och presenterats har enligt Boverket bidragit till samhällsbyggnadsbranschens uppfattningen om regelverket.

Regeringen gav 2019 Boverket i uppdrag att se över gällande regelverk (BBR) med syftet att skapa ett förenklat och konsekvent regelverk. Uppdraget återrappporterades 2020 i rapporten "Möjligheternas byggregler".

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef, plan- och byggenheten Christina Gustavsson med Kaj Hellner som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.